UUTISET

Kun Suomessa ja naapurimaissa on yhtä aikaa kova pakkanen ja suuria voimalaitoksia poissa käytöstä, sähköjärjestelmän suurhäiriön riski on suuri. **TOIMITUSJOHTAJA LAURI VIRKKUNEN, PVO**

Projektiputki ja tiekartta 15-kertaistavat EU:n investointipaketin

Projektiputki ohjaa rahoja tärkeimpiin kohteisiin ja tiekartta tekee Euroopasta kiinnostavamman sijoittaa. Maatalous voi hyötyä bioenergian kautta.

JUKKA PASONEN

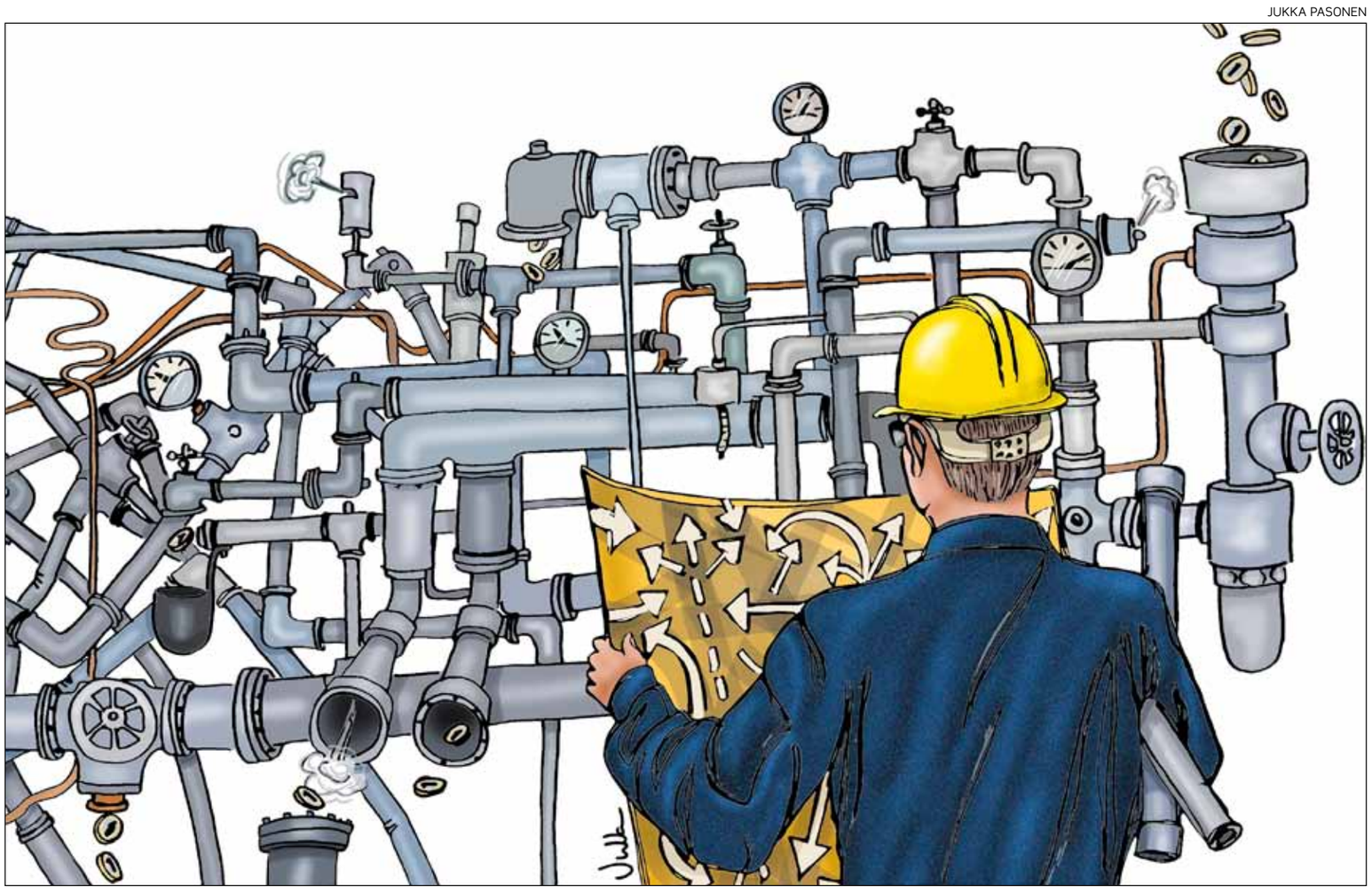

BRYSSEL (MT)
Jos EU-komission varapuheenjohtaja **Jyrki Katainen** onnistuu tehtävässään, hänen johtamansa investointipaketti tuottaa 21 miljardin euron sijoituksella 315 miljardin euron investoinnit.

Komissio julkisti keskiviikkona investointisuunnitelman, jonka avulla EU:n talous yritetään kääntää kasvuun. Katainen on vastuussa tavoitteen toteutumisesta.

Hänellä on kolme vuotta aikaa 15-kertaistaa EU:n sijoittama pesämuna.

Kataisella on käytössään kolme työkalua. Rahat tärkeimpiin kohteisiin ohjaava projektiputki, kunnianhimoinen tiekartta sekä julkisin varoin taattu Euroopan investointipankin EIP:n rahasto.

Tiekartan tehtävä on muuttaa Eurooppaa kiinnostavammaksi sijoittaa sekä poistaa hallinnon esteitä investoinneilta.

Ohjelman on tarkoitus sysätä liikkeelle investointeja, jotka on talouden heikon tilan vuoksi jätetty toteuttamatta.

Alkusysäyksen 21 miljardille eurolle perustetaan rahasto, josta EIP myöntää lainoja. 16 miljardia tulee EU:n budjetista ja viisi miljardia EIP:ltä. Rahaston pitäisi olla käytössä ensi kesänä.

”Kokonaisuudessa lainananto rahastosta reaalitalouteen voi nousta 60 miljardiin euroon”, Katainen sanoo.

Kataisen mukaan rahoitusta saavat myös aikaisempaa suuremman riskin hankkeet.

Ei maakohtaisia määrärahoja

Suunnitelma on vasta luonnos, joten vielä ei ole tietoa, mille aloille investointeja ohjataan. Kasvavia alojen kuitenkin pitää olla.

Komissio nosti esille teiden rakentamisen ja energian sekä tietoliikenteen infran parantamisen. Erityistä huomiota saavat pienet ja keskisuuret yritykset.

Esimerkiksi maataloutta Katainen pitää kasvualana (MT 12.9.). Silloin hän puhui EU:sta mutta ei täsmentänyt, pitääkö myös Suomen maataloutta kasvualana.

Maakohtaisia määrärahoja ei ole, vaan hankkeen uskottavuus ratkaisee rahoituksen. Helsingin Sanomien mukaan Suomi on ehdottanut miljardien arvosta hankkeita ohjelmaan.

Etua on siitä, että toimialalla on jo valmiina kasvusuunnitelma ja hankkeiden valmistelu on pitkällä. Jos nyt aloittaa, ei uskottava suunnitelma ehdi valmistua kesään mennessä.

Komissiolähteiden mukaan maatalous voi päästä mukaan ohjelman investointeihin biotalouden eli esimerkiksi uusiutuvan energian kautta.

Investointiohjelmat maaseudulle uusimatta

Komission mukaan kaikkia jo olemassa olevia keinoja käytetään tavoitteen saavuttamiseksi.

Joidenkin vanhojen ohjelmien uusiminen on kuitenkin pahasti kesken. Esimerkiksi maaseudun kehittämisen vuosien 2014–2020 ohjelmat pitäisi saada käyttöön alkuvuonna. Niiden alkaminen uhkaa viivästyä ensi kesään.

Ohjelmat sisältävät investointitukia yrityksille, joten niiden tuoma hyöty Kataisen hankkeeseen voi viivästyä puoli vuotta.

Komissio pitää arviota 315 miljardin euron kokonaisinvestoinneista varovaisena. Komissio väläyttää, että toimenpiteiden vaikutus voi olla jopa 330–410 miljardia.

Arvio on tehty aiempien kokemusten perusteella.

Ohjelmaa kritisoivat eivät usko alkupotin 15-kertaistumiseen. Espanjan komissaari **Miguel Arias Cañete** myönsi, ettei niin käy ainakaan suurissa hankkeissa.

”Jos rakennetaan tietä kaupunkien ulkopuolelle, ei se vaikuta niin paljon. Mutta pienet hankkeet tiheillä alueilla voivat tuottaa enemmänkin.”

Ohjelma sai suurten puolueiden kannatuksen parlamentissa.

Kataisen toivoo jäsenmaiden osallistuvan ohjelmaan, sillä ilman jäsenmaiden apua Euroopan talous ei lähde kasvuun.

AIMO VAINIO

LUVUT

Lama vei yritysten innon rakentaa uutta

Bruttokansantuote ja yksityinen kulutus olivat vuoden 2014 huhti–kesäkuussa EU:ssa suurin piirtein samat kuin vuonna 2007. Investoinnit ovat 15 prosenttia vuotta 2007 pienemmät.
Vuonna 2007 EU-maissa investoitiin 430 miljardia euroa enemmän.
Jos EU:ssa investoidaan 330–410 miljardia euroa, komissio arvioi sen tuovan 1–1,3 miljoonaa työpaikkaa.

PÄIVÄN KYSYMYS

MARKKU VUORIKARI

Ensimmäinen talvisotahiihto järjestetään sunnuntaina Saariselällä. Talvisodan tunnelmaan voi eläytyä halutessaan esimerkiksi puusuksilla.

Mikä on talvisotahiihto?

Ylihuomenna sunnuntaina hiihdetään ensimmäinen talvisotahiihto Saariselän Kiilopäällä.

Mistä tapahtumassa on kyse, talvisotahiihtoyhteistyöryhmän sihteeri Antti Aho?

Sunnuntaina tulee kuluneeksi 75 vuotta talvisodan syttymisestä. Talvisotahiihto käynnistää merkkivuoden tapahtumien sarjan.

Tavoitteena on järjestää leppoisa viikonlopputapahtuma perheille. Järjestäjä päättää itse, millainen tapahtuma sen talvisotahiihdosta tulee.

Hiihtämään ei siis tarvitse tulla puusuksilla ja talvisaappailla?

Ei, kyllä voi tulla ihan tavallisilla suksilla. Jokainen toki saa hiihtää sellaisilla välineillä kuin itse haluaa.

Kyse on tapahtumien sarjasta. Montako talvisotahiihtotapahtumaa on luvassa?

Talvisodan merkkivuosi päättyy muistomerkin peruskiven muuraamiseen sodan päättymispäivänä 13. maaliskuuta. Siihen mennessä hiihdetään ainakin kymmenellä paikkakunnalla. Niitä on varmasti tulossa vielä enemmänkin.

Yhtenä talvisotahiihdon taustatahona on Koululiikuntaliitto. Tarkoituksena on, että talven mittaan talvisodan hengessä hiihdetään myös kouluissa.

Missä muualla tapahtumia järjestetään kuin Saariselällä?

Niitä on eri puolilla maata, muun muassa Säkylässä, Sipoossa, Kauhajoella ja Rovaniemellä.

Mitkä tahot ovat talvisotahiihdon takana?

Mukana ovat Talvisotayhdistys, Suomen hiihtoliitto, Suomen latu, Koululiikuntaliitto ja Reserviläisurheiluliitto. Osallistumismaksusta osa käytetään Helsingin Kasarmitorille pystytettävän talvisotamuistomerkin kustannuksiin.

JUHANI REKU

Lisätietoja tapahtumista: talvisotahiihto.fi

Jukka Koivula MT:n toimittajaksi Keski-Suomeen

Tampereen yliopiston journalistiikan maisteriopiskelija **Jukka Koivula** on nimitetty Maaseudun Tulevaisuuden aluetoimittajaksi Keski-Suomen alueelle.

Jukka Koivula on työskennellyt aiemmin muun muassa Maaseudun Tulevaisuuden kesätoimittajana sekä viimeksi puolentoista vuoden ajan aluetoimittajana Etelä-Pohjanmaan alueella. Kotoisin hän on Ylihärmästä.

Koivula aloittaa työnsä Keski-Suomessa tammikuussa. Hänen edeltäjänsä **Reijo Vesterinen** jäi eläkkeelle marraskuun alussa.

JUSSI MARTIKAINEN

Lux leaks ei kaatanut Euroopan komissiota

BRYSSEL (MT)
Lux leaks, eli syytökset Luxemburgin muuttumisesta veroparatiisiksi **Jean-Claude Junckerin** pääministeriaikana, ei riittänyt kaatamaan komissiota.

Parlamentti antoi eilen selkeän tuen komissiolle. 461 äänesti luottamuksen puolesta ja 101 vastaan.

Marraskuun alussa komission puheenjohtajana aloittanut Juncker toimi Luxemburgin pääministerinä 1995–2013. Sinä aikana Luxemburgista tuli yritysten suosima kevyen verotuksen maa. Maa myös teki kansainvälisten yritysten kanssa edullisia sopimuksia.

Tiedot veroista ja yrityksistä paljasti tutkivien toimittajien järjestö.

Juncker on myöntänyt olevansa poliittisesti vastuussa pääministerikautensa tapahtumista.

Luottamuksesta äänestettiin parlamentin äärioikeiston aloitteesta. **AIMO VAINIO**

PVO aikoo sulkea lisää voimaloita

Toimitusjohtaja varoittaa suurhäiriöstä

Pohjolan Voima (PVO) harkitsee hiililauhdelaitosten sulkemista Kristiinankaupungissa ja Porin Tahkoluodossa. Hiilivoimaloiden ennenaikaista sulkemista pohditaan, koska niiden toiminta ei ole kannattavaa.

PVO on purkamassa Kotkan Mussalon maakaasuvoimalaitosta. Ensi vuoden lopussa suljetaan öljyvoimalaitokset Kristiinankaupungissa ja Vaasassa.

Mussalon kaasuvoimalan piippu kaadettiin torstaina. Kaatotilaisuuden yhteydessä PVO:n toimitusjohtaja **Lauri Virkkunen** toivoi yhteiskunnallista keskustelua, kuinka sähkön huippukulutuksen aikana riittävä teho voidaan varmistaa Suomessa.

Suomea uhkaavat tehopula ja sähköjärjestelmän suurhäiriö, kun huipputehon tuottamiseen tarkoitettuja voimalaitoksia suljetaan.

”Suomen energiaturvallisuus tarvitsee erillissähköntuotantoon tarkoitettuja laitoksia, kuten hiilivoimaa aina 2020-luvulle asti. Nykyisessä säätö- ja huippuvoimakäytössä laitokset eivät kuitenkaan ole kannattavia”, Virkkunen sanoi.

Mussalon ja kahden muun suljettavan Pohjolan Voiman laitoksen teho on yhteensä lähes 700 megawattia. Tahkoluodon ja Kristiinankaupungin laitosten yhteenlaskettu teho on puolestaan noin 500 megawattia.

Suomi tuo lähes neljänneksen sähköstään Ruotsista, Norjasta ja Venäjältä. Suomen oman tuotannon vähentyessä tuontiriippuvuus kasvaa edelleen.

Suomesta on poistumassa vuosina 2010–2016 yhteensä jopa 1 600 megawattia sähköntuotantoa. Se vastaa Olkiluodon rakenteilla olevan ydinvoimalan tehoa.

”Pahimmillaan Suomea uhkaa vakava tehopula ja Suomen energiaturvallisuus on vaarassa. Kun Suomessa ja naapurimaissa on yhtä aikaa kova pakkanen ja suuria voimalaitoksia poissa käytöstä, sähköjärjestelmän suurhäiriön riski on suuri”, Virkkunen varoitti.

JUHA KAIHLANEN

Valiokunta puoltaa Fennovoiman lupaa

Eduskunnan talousvaliokunta puoltaa Fennovoiman ydinvoimalupaa. Valtioneuvoston periaatepäätös yhtiölle myönnetystä ydinvoimaluvasta jää näin voimaan.

Yhteiskunnan kokonaisetua arvioidessa valiokunnan mielestä tärkeää on, että vähintään 60 prosenttia Fennovoiman omistuksesta on kotimaisilla toimijoilla. Kotimaisiksi toimijoiksi lasketaan kaikki EU- tai EFTA-maissa asuvat.

Valiokunnan mielestä hanketta ei tarvitse estää ympäristö-, terveys- tai turvallisuussyistä. Se ei myöskään epäile venäläisen Rosatomin sitoutuneisuutta hankkeeseen.

”Vähemmistöomistajana sillä on myös taloudellinen intressi saada laitos tuottavaan toimintaan ja turvata sen polttoaineensaanti”, todetaan perusteluissa.

Hanke sen sijaa tukee valiokunnan mielestä monella tapaa kansallisessa energia- ja ilmastostrategiassa asetettuja tavoitteita.

”Laitos korvaa poistuvaa perusvoimaa, alentaa sähkön hinnan nousupaineita, tuo kilpailua markkinoille, edistää ilmastovelvoitteidemme täyttämistä ja turvaa sähköntuotantoa myös pohjoisessa Suomessa.”

Valiokunta puoltaa mietinnössään Fennovoiman periaatelupaa äänin 14–2. Vastaan äänestivät **Johanna Karimäki** (vihr.) ja **Antti Kaikkonen** (kesk.).

Eduskunta äänestää ensi viikon keskiviikkona periaatepäätöksestä.

JANNE IMPIÖ

Suomi paransi energiavertailussa

Kolme parasta maata ovat Sveitsi, Ruotsi ja Norja

Suomi sijoittui kahdeksanneksi energiapolitiikan onnistumista mittaavassa selvityksessä. Sijoitus parani edellisestä vertailusta viisi pykälää.

World Energy Council (WEC) arvioi lähes 130 maan energiapolitiikan onnistumista toimitusvarmuuden, energian saatavuuden ja hinnan sekä ympäristövaikutusten näkökulmasta.

Suomi ylsi ensimmäisen kerran kymmenen parhaan joukkoon, totesi selvitystä keskiviikkona Helsingissä esitellyt WEC:n Eurooppa-johtaja **Einari Kisel**.

Suomen sijoituksen nousua selittävät eniten päästöjen väheneminen sekä energian hintojen maltillinen kehittyminen.

Suomen vahvuutena on poliittinen ja yhteiskunnallinen vakaus, joka on tärkeää toimintaympäristön ennustettavuuden kannalta.

Vertailun kolme parasta maata ovat Sveitsi, Ruotsi ja Norja. Yhteistä mailla on suuri vesivoiman osuus energiantuotannossa, mikä näkyi hyvinä pisteinä erityisesti ympäristövaikutuksia arvioitaessa.

Suomea paremmin vertailussa sijoittuivat kärkikolmikon jälkeen Britannia, Tanska, Kanada ja Itävalta.

Kiselin mukaan energia-alan suurimmat haasteet liittyvät poliittisiin riskeihin ja sääntelyn vaikeasti ennakoitaviin muutoksiin.

World Energy Trilemma -selvityksen mukaan kestävää energiapolitiikkaa voidaan toteuttaa vain ottamalla huomioon selvityksen kaikki kolme näkökulmaa: toimitusvarmuus, vaikutukset ympäristöön sekä saatavuus ja hinta.

Maailmanlaajuisesti energiaalan investointitarpeiden arvioidaan olevan jopa 40 000 miljardia dollaria vuoteen 2035 mennessä. Maailmassa on yli miljardi ihmistä, joilla ei ole käytettävissä sähköä lainkaan.

Arviot maailman energiankulutuksen kasvusta vaihtelevat. Kulutuksen arvioidaan nousevan nykyisestä ainakin neljänneksen, korkeimmillaan jopa kaksi kolmannesta vuoteen 2050 mennessä.

JUHA KAIHLANEN